צוות "מורשת אקסודוס" – חדשות ועדכונים מספר 32 - 07/2021

מקזבלנקה להמבורג

אירוע מורשת אקסודוס - חוה"מ סוכות, 23/9/2021 בבית הפלמ"ח בתל-אביב

באירוע נספר על "הקבוצה הצרפתית" שרוב חבריה היו צעירים מצפון אפריקה שהצטרפו לאלפי המעפילים שהגיעו ממחנות העקורים בגרמניה.
האירוע יכלול סרט שהפקנו על הקבוצה, מקהלה, הרצאה מעניינת וסיפורי הדור השלישי.
האירוע יתחיל בשעה 17:00 ועוד קודם לכן ניתן יהיה לצפות בתערוכה שהכנו במיוחד ליום זה.

פרטים נוספים ותכנית מפורטת יפורסמו בהמשך.

1. יצחק (בוז'י) הרצוג – הנשיא הנבחר של מדינת ישראל

לתפקיד הנשיא ה-11 של ישראל נבחר יצחק (בוז'י) הרצוג.
הרצוג קשור כבר שנים לעמותת מורשת תנועת הבריחה שאנו פועלים מתוכה. לפני מספר שנים, בטקס חנוכת שביל הבריחה בכרמל בחר הרצוג לצטט מיומנו של אביו, חיים הרצוג, הנשיא השישי של מדינת ישראל, שהיה קצין מודיעין בצבא הבריטי בתקופת מלחמת העולם השניה ולאחריה מצא דרכים לעזור לפעילי "הבריחה" להעביר מאות אלפי פליטים יהודים מארצות אירופה אל ספינות המעפילים.
צוות מורשת אקסודוס שלח להרצוג ברכות מיד לאחר שהתפרסמה בחירתו וקיבלנו בתשובה את תודתו האישית.
אנו מקוים ובטוחים שנמצא בבית הנשיא דלת פתוחה ותומכת בפעילויותינו להנחלת מורשת משפחותינו בדרכי הבריחה ובהעפלה ההירואית ב"אקסודוס".

2. סיפורו של מצפן

יצחק (בוז'י) הרצוג בטקס העברת המצפן.
בתמונה (משמאל) המעפיל זאב ארנון, רבקה'ל קרמר מלהקת הציזבטרון, המעפיל יצחק (איז'ו) בירן, יפה פס שנולדה על "ראנימד פארק".

בתחילת החודש התבשרנו כי המצפן של "אקסודוס" יוצב בבית הפלמ"ח. את הסיפור כולו שמענו מפיו של יצחק (בוז'י) הרצוג, יו"ר הסוכנות היהודית ובקרוב הנשיא ה-11 של ישראל.
התברר כי חייל הנדסה בריטי פירק את המצפן ולקח אותו למזכרת. לאחר שנים העביר אותו כמתנה לאחיינו, בעיר קטנה בצפונה של בריטניה. האחיין, שלא הכיר את מקורו של המצפן, מכר אותו לאספן. כאשר חזר לביתו דרשה ממנו אימו שיחזיר את המצפן כי "הוא שייך ליהודים", ואז סיפרה לו את הסיפור. הבחור פנה ליו"ר הסוכנות, הרצוג, וביקש להחזיר את המצפן.
בעזרת נציגי הסוכנות היהודית בבריטניה ובעזרת משפחתו של יוסי הראל, מפקד אקסודוס, הועבר המצפן לישראל והוחלט להציבו בבית הפלמ"ח. נערך טקס קצר בו הפתיע הרצוג וסיפר כי גם הוא ממשפחת "אקסודוס" והבטיח להשתתף באירועי מורשת.
לפרסום הסיפור באינטרנט היה המשך מפתיע ועל כך בקטע הבא.

3. סיפורה של ארובה

סיפורו של המצפן זה לסיקור במספר דפי פייסבוק וזכה לתגובות רבות. אחת מהן הפתיעה – האם אנו יודעים מה עלה בגורלה של ארובת האקסודוס שהייתה בקיבוץ להב ? כמה טלפונים לחברים העלו את הסיפור הבא :
קיבוץ להב בנגב הוקם ע"י גרעין של "השומר הצעיר" מקריית-חיים. אחד מחברי הגרעין, נמרוד פלדמן, היה החלל הראשון של הקיבוץ. הוא נפל בשנת 1955 בעת סימון "הקו הירוק" באזור. אביו, נחום, עבד בחיפה בחברה שעסקה בתיקוני אוניות ("הימה" או "העוגן"). לשטח המפעל בו עבד הובאה הארובה של "אקסודוס" לאחר שכובתה השריפה שלאחריה טבעה האונייה. באותה עת הקיבוץ הצעיר חיפש מיתקנים שונים לאחסן תבואה ותוצרת אחרת. מטבע הדברים פנו החברים למפעלים באזור חיפה שם עבדו בני משפחותיהם, ואכן הם זכו לתרומות של מיכלים גדולים ממספר מפעלים. אביו של נמרוד העביר לקיבוץ את ארובת אקסודוס והחברים שיפצו אותה, הכניסו לתוכה תמיכות והשתמשו בה.
בתמונה אנו רואים את מסגר הקיבוץ בתוך הארובה כשהוא מרתך חיזוקים שיאפשרו להשתמש בה.
לפני מספר חודשים, אחרי שהייתה בשימוש 65 שנה, נשלחה הארובה לגרוטאות.
המידע והתמונה התקבלו מחברי הקיבוץ אבי נבון, עקיבא לב-רן ועוזי חלמיש.

4. זיהוי תמונות באלבומים שהועלו לאתר.

בידיעונים קודמים פרסמנו על אלבומי תמונות של מעפילים שהועברו אלינו והועלו לאתר האינטרנט של צוות המורשת. ביקשנו כי מי שמזהה את עצמו או בני משפחתו יודיע ונשמח לפרסם.

תמונה זו פורסמה באלבום ששלח רון מושקוביץ'.
אהרון דישון התקשר לספר כי תמונה זו מופיעה בספרו "מאהרונצ'יק לארה'לה" (עמוד 53).
התמונה צולמה בשנת 1947 במחנה רוזנהיים ומופיעים בה ילדי "קיבוץ דרור". אביו של אהרון, ישעיהו דייטש, הוא מדריך הקבוצה ויושב במרכז השורה התחתונה. אהרון יושב תחתיו מצד שמאל.
אביו של אהרון היה אחראי על קבוצה של 73 בני נוער, רובם יתומים מפולין. אמו של אהרון, טובה, הדריכה את קבוצת המתבגרים הצעירים.
אהרון עצמו היה אחד מן הילדים בקבוצה ואסור היה לו לספר לחבריו הילדים כי אלו הוריו.

תמונה זו פורסמה באלבומה של ציפי פורטנוי.
כתבה לנו אילנה קראוס : "בהתרגשות רבה מצאתי שאמא שלי, פרניה קנברנד (לימים, פרנסס גרינברג) נמצאת באלבום משפחת פורטנוי (תמונה מס. 29). היא נשענת על צד שמאל, בצידה הימני של התמונה, מחייכת ולבושה בשמלה. ילד יושב לידה."
ועוד מוסיפה אילנה : "יש לי את התמונה הזו ועד היום לא ידעתי באיזו אוניית גירוש הייתה אמא. היא לא זכרה את השם. לפי האלבום, התמונה היא מאוניית הגירוש "ראנימד-פארק".

המשיכו לעקוב אחרי האלבומים באתר האינטרנט שלנו בלשונית "אלבומים מיוחדים".

5. אות המעפיל – חידוש ההרשמה לחלוקה נוספת של האות והתעודה.

החל הסבב השני של הנפקת תעודת מעפיל ואות המעפיל.
למייל זה מצורף מכתב שהתקבל בנושא ובו קישור לטופס מילוי הפרטים.
המכתב מצורף ב-2 פורמטים (word ו-pdf).
הטיפול בנושא הועבר ל"מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל" וירוכז בידי הצוות המקצועי באתר מחנה המעפילים בעתלית.
אל תחמיצו לשלב את סיפור ההעפלה של בני המשפחה !

6. שנת 2022 – שבעים וחמש שנים לפרשת "אקסודוס"

בשנה הבאה – 2022, תשפ"ב – נציין 75 שנה לפרשת "אקסודוס"

אנו, חברי צוות המורשת, פונים אליכם, משפחת אקסודוס,
להעלות רעיונות ודרכי פעולה כיצד לציין אירוע מיוחד זה
ובעיקר – למשוך את הדור הצעיר כדי שישתתף גם בתכנון וגם בביצוע ובהפקה.

נשמח לאנשי מקצוע בתחום ההפקה, עריכת סרטים, כתיבת טקסטים, צילום אירועים וכו',
השייכים לקבוצת אקסודוס הרחבה, שמוכנים להתנדב ולעזור בהפקת האירוע.

איציק רוזמן – 050-5243797 יעקב וימן – 050-7824535

7. קובץ מעפילים , סיפורי משפחות ורשימת ספרים - באתר מורשת אקסודוס.

כפי שבודאי שמתם לב בידיעונים קודמים שהפצנו, המידע בקובץ המעפילים שאנו בונים עוזר לחיבורים רבים בין אנשים, ולא את כל הסיפורים אנו מפרסמים.
לכן חשוב לנו מאד לעדכן את כל הפרטים האפשריים אודות מעפילי אקסודוס (לא רק שמות !).
באתר האינטרנט שלנו www.exodus-1947.com נמצאת רשימת המעפילים המעודכנת מדי מספר חודשים וכן סיפורי משפחות כפי שנשלחו אלינו. אנו מבקשים שוב לשלוח אלינו סיפורי משפחות, כולל תמונות ומסמכים, וכן עדכוני פרטים על מעפילי "אקסודוס" (אם לא שלחתם בעבר).
כל פרט וכל סיפור חשובים לשימור המורשת. אם ברשותכם ספר משפחתי המתעד את הסיפור – אנא שילחו לנו פרטים.
הקישור ישירות לרשימת המעפילים באתר : https://www.exodus-1947.com/copy-of
אפשר לשלוח במייל חוזר או דרך אתר האינטרנט www.exodus-1947.com
מסמך עם הפרטים הנדרשים מצורף למייל זה (הפרטים באתר מעודכנים ל-06/2021).

מימון הפעילויות

כל פעילותינו נעשות בהתנדבות מלאה אולם מדי פעם אנו נדרשים להוצאות לקיום האירועים.
נשמח לעזרה בתרומות ובגיוס הכספים.
פרטי חשבון הבנק לצורך תרומות: בל"ל סניף 949 חשבון מספר 48931624 "עמותת מורשת הבריחה".
לציין בהערות "עבור מורשת אקסודוס". **התרומה מוכרת לצרכי מס לפי סעיף 46.**

* כל הידיעונים נמצאים באתר צוות המורשת תחת הלשונית "חדשות צוות שימור המורשת"

חובתנו להעלות על נס, לשמר את מסורת אקסודוס ולהעבירה דורות הבאים !
תנו יד למשימה חשובה זו !

צוות מורשת "אקסודוס"

אריה איתמר ציפי פורטנוי יצחק רוזמן יעקב וימן איילת ארונוביץ' צבי חטקביץ יפה פס מנחם שפי רפי ברום דניאל לוי

אתר : www.exodus-1947.com פייסבוק : "מורשת אקסודוס"
מייל : exodus1947.2017@gmail.com moreshetexodus@gmail.com